

Information

Information om täktverksamhet

Länsstyrelsen
Västerbotten

Titel: Information om täktverksamhet
Utgiven av: Länsstyrelsen Västerbotten 2023
Text: Länsstyrelsen Västerbotten
Adress: Länsstyrelsen Västerbotten, 901 86 Umeå
Telefon: 010-225 40 00
E-post: vasterbotten@lansstyrelsen.se
Internet: www.lansstyrelsen.se/vasterbotten

Förord

Det krävs tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken (MB) för att få bedriva täktverksamhet av berg, sten, grus, sand, lera, jord, torv eller andra jordarter. Tillståndsprövning sker i två steg:

Först ska samråd ske enligt 6 kap. MB.

Sedan kan ansökan med miljökonsekvensbeskrivning lämnas in.

Husbehovstäkt innebär att man bryter material på sin egen skogs- eller jordbruksfastighet och nyttjar för eget bruk. Detta ska först anmälas genom samråd enligt 12 kap. 6 § MB, om verksamheten kan innebära väsentlig påverkan på naturen.

Innehållsförteckning

Information om täktverksamhet	1
Förord	3
Innehållsförteckning	4
Samråd enligt 6 kapitlet i miljöbalken	5
Ansökan och miljökonsekvensbeskrivning.....	6
Handläggning av ansökan	7
Ekonomisk säkerhet.....	7
Täktavgift	7
Miljörapport och produktionsuppgift.....	8
Egenkontroll.....	9
Naturgrusskatt	9
Tillsyn av täkter	9
Husbehovstäkt.....	9
Underlagsmaterial.....	10
Bilaga 1 Checklista vid samråd enligt 6 kapitlet i Miljöbalken	12
Bilaga 2 Checklista inför ansökan om täktverksamhet.....	15

Samråd enligt 6 kapitlet i miljöbalken

Syftet med samrådet är bland annat att sökanden ska få tidig information om vad som behöver belysas i ansökan och miljökonsekvensbeskrivning (MKB). Samrådet ska klargöra om verksamheten innebär betydande eller ej betydande miljöpåverkan. Det är också viktigt att enskilda och allmänhet ska kunna ta del och tycka till om den planerade verksamheten.

Sökanden ansvarar för samrådet och startar genom att kontakta länsstyrelsen och informera om sina planer. Eventuellt hålls ett samrådsmöte men samrådet med länsstyrelsen avslutas alltid med att länsstyrelsen skickar en skriftlig underrättelse/yttrande i ärendet. Länsstyrelsen har tagit fram en checklista för vilka uppgifter som bör finnas med i samrådshandlingarna, se bilaga 1.

Betydande miljöpåverkan eller inte betydande miljöpåverkan

Vissa verksamheter utgör automatisk betydande miljöpåverkan enligt listan nedan.

- En torvtäkt som omfattar mer än 150 hektar eller har en produktion som överstiger 25 000 kubikmeter per kalenderår, eller.
- En täkt för annat än husbehov av berg, naturgrus eller andra jordarter, torv och matjord undantagna, som omfattar mer än 25 hektar eller har en produktion som överstiger 25 000 ton per kalenderår, innebär betydande miljöpåverkan.
- Om årligt uttag är mindre än 25 000 ton per kalenderår måste länsstyrelsen bedöma om verksamheten innebär betydande miljöpåverkan eller inte.

Beroende på om verksamheten innebär betydande miljöpåverkan eller inte, sker samråd på olika sätt. Om verksamheten inte per automatik innebär betydande miljöpåverkan ska undersökningssamråd ske. För verksamheter som innebär betydande miljöpåverkan ska alltid avgränsningssamråd ske. Detta samråd kan också ha inletts genom ett undersökningssamråd.

Undersökningssamråd

Undersökningssamråd ska alltid hållas med Länsstyrelsen och kommunens miljönämnd el. motsvarande. Vid samrådet tas det upp vilka som anses särskilt berörda och som bör ingå i samrådskretsen (till exempel närboende, angränsande markägare, berörd sameby med flera). Inför täktverksamhet sker samråd med myndigheter oftast genom skriftlig information och samrådsmöte. Ett samrådsmöte hålls tidigast sex veckor efter att ett samrådsunderlag skickats till länsstyrelsen. Samrådet med enskilt särskilt berörda ska ske genom skriftlig information och ska innehålla kontaktuppgifter om vart synpunkter ska lämnas inom viss tid (ca 2–3 veckor). Sökanden ska sammanställa de synpunkter som lämnats i en samrådsredogörelse. Samrådsredogörelsen ska skickas till länsstyrelsen som

därefter kommer att besluta om verksamheten innebär betydande miljöpåverkan eller inte.

- Om länsstyrelsen beslutar att verksamheten inte innebär betydande miljöpåverkan, kan sökanden därefter lämna in en ansökan och liten MKB.
- Om länsstyrelsen beslutar att verksamheten innebär betydande miljöpåverkan ska samråd även ske med en större krets, genom avgränsningssamråd, se nedan. Därefter kan ansökan och MKB lämnas in.

Avgränsningssamråd, specifik miljöbedömning

Syftet med avgränsningssamråd är att miljökonsekvensbeskrivningen ska få lämplig omfattning och detaljeringsgrad. Avgränsningssamråd ska alltid hållas med Länsstyrelsen och kommunens miljönämnd el motsvarande. Samråd ska även ske med enskilt särskilt berörda (närboende, angränsande markägare, sameby med flera), övriga statliga myndigheter och allmänhet. För bergtäkter bör åtminstone enskilda inom en radie på 1 km från täkten ingå. Inför täktverksamhet sker samråd med myndigheter oftast genom skriftlig information och samrådsmöte. Ett samrådsmöte hålls tidigast sex veckor efter att ett samrådsunderlag skickats till länsstyrelsen. Samrådet med enskilt särskilt berörda sker vanligast genom skriftlig information och ska innehålla kontaktuppgifter om vart synpunkter ska lämnas inom viss tid (ca 2–3 veckor). Allmänheten informeras lämpligen genom en annons i lokaltidning eller vid ett samrådsmöte. Samrådsärendet med länsstyrelsen avslutas vanligast genom att länsstyrelsen lämnar en skriftlig bedömning.

Ansökan och miljökonsekvensbeskrivning

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning (MKB) lämnas in till Miljöprövningsdelegationen (MPD) vid Länsstyrelsen.

Miljöprövningsdelegationen är ett fristående beslutsorgan vid Länsstyrelsen Västerbotten. Beslut fattas av ordförande och miljösekreterare. Länsstyrelsen är i regel en remissinstans till MPD.

Av 22 kap. 1 § MB framgår vad en ansökan ska innehålla och av 6 kap. 35 § MB vad en MKB ska innehålla. Länsstyrelsen har tagit fram en checklista för vad en ansökan om täktverksamhet ska innehålla, se bilaga 2.

I ansökan ska planerad verksamhet redovisas och i MKB:n beskrivs platsförhållanden och verksamhetens miljöpåverkan med mera. De synpunkter som framkommit i samrådet ska bemötas i ansökan. Ansökningshandlingarna ska även innehålla kartor till exempel en täktplan där bland annat brytnings- och verksamhetsområden markeras ut. Det ska även finnas en efterbehandlingsplan som visar hur området ska se ut efter avslutad brytning. Exempel på täktplan, se bilaga 3.

När ansökan avser naturgrus finns särskilda krav på innehåll, se bilaga 4.

Handläggning av ansökan

1. Ansökan och MKB lämnas in till MPD. Ärendet får en ärendebeteckning och tilldelas en handläggare. Det går att se vad som händer i ärendet via diariet på länsstyrelsens hemsida genom att söka till exempel på ärendebeteckning.
2. Ansökan skickas på remiss bland annat till länsstyrelsen och kommunens miljönämnd för yttrande om eventuella kompletteringar.
3. MPD bedömer om ansökningshandlingarna är kompletta inför kungörelse. Vid behov begärs komplettering genom ett föreläggande.
4. När ansökningshandlingar bedöms kompletta kungörs ärendet i lokaltidning (betalas av sökanden) och på länsstyrelsens hemsida. Ärendet skickas även på slutremiss till miljönämnden el. motsvarande och länsstyrelsen men också för kännedom till till exempel Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten.
5. Om det kommer in yttranden över ansökan får sökanden möjlighet att bemöta dessa. Om det behövs, skickas sökandens svar till den som yttrat sig.
6. MPD bedömer om MKB:n kan godkännas och beslutar i tillståndsfrågan.
7. Beslut om tillstånd kungörs i lokaltidning (betalas av sökanden) och på länsstyrelsens hemsida.
8. Den som berörs av beslutet till exempel sökanden, närboende m.fl. har rätt att inom 5 veckor efter beslutsdagen överklaga beslutet. Överklagan ska skickas till MPD som bedömer om den inkommit i rätt tid, innan den i så fall överlämnas till Mark- och miljödomstolen.
9. Beslutet börjar i regel att gälla när det vunnit laga kraft, dvs. när tiden för överklagande har gått ut och om det inte har kommit in något överklagande. Ibland kan tillståndet förenas med verkställighet och börjar då att gälla från beslutsdagen.

Ekonomisk säkerhet

Innan täktverksamhet får starta måste det finnas en ekonomisk säkerhet som motsvarar kostnaden för efterbehandling av täktområdet etc. Säkerheten kan ställas som t.ex. bankgaranti eller pantsatt konto. MPD beräknar beloppet på den ekonomiska säkerheten genom att använda den beräkningsmodell som framgår i rapport "Efterbehandling av

täkter” som Miljösamverkan Sverige har tagit fram. Under 2023 har dock kostnaden per kvadratmeter uppräknats med KPI vilket ger en kostnad om 6 kr/m² för verksamhetsområdet samt 17 kr/m² för brytningsområdet. Säkerheten prövas av MPD och originalet förvaras hos länsstyrelsen.

Täktavgift

Den som har tillståndspliktig täktverksamhet ska betala en årlig prövnings- och tillsynsavgift enligt förordningen om avgifter för prövning och tillsyn. Beloppet baseras på tillståndsgiven mängd vilket framgår enligt tabellen nedan.

Belopp på tillståndsgiven mängd

Tillståndsgiven mängd i ton	Årlig avgift i kronor
<1000	1 200 kr
1000 – 4999	1 950 kr
5000 – 9999	2 550 kr
10 000 – 49 999	6 450 kr
50 000 – 199 999	15 750 kr
>200 00	26 250 kr

Avgiften betalas från och med året efter tillståndet vunnit laga kraft. Därefter betalas hel avgift för varje påbörjat kalenderår som tillståndet gäller. Länsstyrelsen skickar ut faktura. Om en särskild referens ska finnas med på fakturan ska detta meddelas länsstyrelsen. I de fall kommunen övertagit tillsynen, betalas 70 procent av beloppet. Därutöver tar kommunen ut avgift enligt egen taxa.

Miljörapport och produktionsavgift

Den som bedriver tillståndspliktig täktverksamhet ska senast den 31 mars varje år lämna miljörapport via svenska miljörapporteringsportalen (SMP). Redovisning av produktionsavgift ingår i miljörapporten.

Syftet med miljörapporten är att redovisa hur verksamheten följt kraven och hänsynsreglerna i MB. Det innebär att miljörapporten bland annat ska:

- redovisa hur villkoren i tillståndet efterlevs
- förstärka verksamhetsutövarens egenkontroll

- förbättra tillsynen över verksamheten
- ge underlag för att bedöma verksamhetens belastning på miljön
- ge underlag för att bedöma om miljömålen uppnås

Om miljörapporten inte lämnas in eller lämnas in för sent, tas miljöstraffavgift ut på 1 000 kr. Vid upprepade förseningar får en avgift om 2 000 kr tas ut.

Egenkontroll

Verksamhetsutövaren har ansvar för att fortlöpande kontrollera verksamheten för att förebygga och motverka olägenheter för människors hälsa eller påverkan på miljön. Verksamhetsutövarens skyldigheter framgår av förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll.

Naturgrusskatt

Det finns en skatt på naturgrus som i dagsläget uppgår till 22 kr per ton. Syftet med skatten är att hushålla med naturgrus och öka användningen av bergkross, morän och återvunnet material. Naturgrusskatten ska betalas för brutet naturgrus som säljs eller avyttras ur tåkten på annat sätt. Den som exploaterar en naturgruståkt ska betala skatt till Skatteverket efter registrering. Detta görs genom att skicka in en anmälningssblankett till Skatteverket. Blanketten ”Naturgrusskatt” (fn anmälan SKV 5333) finns på Skatteverkets hemsida.

Tillsyn av tåkter

Länsstyrelsen har ansvar för tillsynen av tåktverksamheter men har möjlighet att överlåta tillsynen till en kommunal miljönämnd el motsvarande.

Tillsynsmyndigheten ska kontrollera efterlevnad av miljöbalken, föreskrifter och beslut som meddelats med stöd av miljöbalken. Tillsyn görs bland annat genom granskning av miljörapporter och tillsyn av verksamheten på plats.

Kommunen är tillsynsmyndighet i Bjurholm, Lycksele, Robertsfors, Skellefteå, Storuman, Sorsele, Umeå och Vännäs. Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet i Dorotea, Nordmaling, Åsele, Vindeln, Vilhelmina, Norsjö och Malå kommuner.

Husbehovståkt

Husbehovståkter som inte omfattas av anmälnings- eller tillståndsplikt, men som väsentligt kan komma att ändra naturmiljön ska anmälas till tillsynsmyndigheten

för samråd enligt 12 kap. 6 § MB. Verksamheten får då påbörjas tidigast sex veckor efter det att anmälan gjorts, om inte något annat bestäms. Anmälan för samråd för husbehovstäkt sker i de flesta kommuner till länsstyrelsen. I Bjurholm och Umeå kommun ska samråd ske med respektive kommun.

Anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § MB bör ske via e-tjänst på länsstyrelsens hemsida. Länsstyrelsen har tagit fram en checklista för vilka uppgifter som behövs, se bilaga 7.

Reglerna om husbehovstäkt gäller alla typer av fastighet. Med husbehov menas att materialet används för skötseln av den egna jordbruks- eller skogsfastigheten. Materialet får inte säljas, bytas eller på annat sätt utnyttjats kommersiellt. En brukningsenhet kan bestå av flera registerfastigheter. Skogsbolag bör uppmärksamma att uttag i en husbehovstäkt inte får vara onormalt stort och att det knappast är husbehovstäkt när materialet används inom en helt annan del av bolagets domäner. I dessa fall krävs täkttillstånd.

Länsstyrelsen kan behöva förbjuda husbehovstäkt inom områden med mycket höga naturvärden (till exempel inom klass 1 eller 2 enligt naturgrusinventeringen).

Husbehovsuttag av naturgrus eller berg som överstiger 10 000 ton ska anmälas till respektive kommun. För morän ska samråd ske enligt 12 kap. 6 § MB med länsstyrelsen. För dessa större husbehovstäkter är det lämpligt att bifoga en enkel täktplan, med brytningsområde och verksamhetsområde.

Om krossning och sortering ingår i verksamheten bör kommunens miljönämnd informeras. Anläggningar för krossning och sortering av berg, naturgrus och andra jordarter är anmälningspliktiga enligt 4 kap. 6 §, verksamhetskod 10.50, i Miljöprövningsförordningen. Anmälningsplikt gäller för anläggningar;

- inom område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, eller
- utanför sådana områden, om verksamheten bedrivs på samma plats under en längre tid än trettio kalenderdagar under en tolv månadersperiod.

Underlagsmaterial

Som stöd för att ta fram underlag inför ansökan och MKB finns mycket information att hämta från olika hemsidor på internet. Länsstyrelsen tycker att följande hemsidor är bra att känna till och besöka.

Västerbottenskartan

Länsstyrelsen har en karttjänst, [Västerbottenskartan](#) där det går att få mycket information till exempel; planer, riksintresseområden, Natura 2000, naturskyddade områden, fornlämningar, vatten, rennäring, naturgrusinventering, öppna täkter m.m. Man kan även redigera och skriva ut till exempel översiktskartor. Tjänsten

finns på Länsstyrelsen Västerbottens hemsida under sidan Om oss, Våra tjänster och Karttjänster och geodata.

VattenInformationsSystem Sverige, VISS

VattenInformationsSystem Sverige, VISS är en databas som har utvecklats av vattenmyndigheterna, länsstyrelserna och Havs- och vattenmyndigheten. I VISS finns klassningar och kartor över alla Sveriges större sjöar, vattendrag, grundvatten och kustvatten. För dessa vatten kan man bland annat hitta information om statusklassning och miljökvalitetsnormer. VatteninformationsSystem Sveriges [hemsida](#).

Sveriges Geologiska Undersökning, SGU

Sveriges Geologiska Undersökning, SGU har flera karttjänster för att söka geologisk information till exempel om jordarter, berggrund och grundvatten. Det går även att skriva ut kartor från sidan. Sveriges Geologiska Undersökning, SGUs [hemsida](#).

Naturvårdsverket, NV

Naturvårdsverket, NV har vägledande information om täkter. Sök på ”täkter” på Naturvårdsverkets [hemsida](#).

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB har information om verksamheter som omfattas av Sevesolagstiftning till exempel om lagring av mer än 10 ton sprängämne kommer att ske i en bergtäkt. I sådant fall måste samråd om detta ske med Länsstyrelsen. Sök på ”seveso täkter” på MSB:s [hemsida](#).

Sveriges Bergmaterial Industri, SBMI

Sveriges Bergmaterial Industri, SBMI är branschorganisationen för producenter och leverantörer av bergmaterial samt de företag som på annat sätt arbetar i branschen. Sveriges Bergmaterial Industis [hemsida](#).

Artportalen

Artportalen är en webbplats för observationer av Sveriges växter, djur och svampar. Artportalens [hemsida](#).

Riksantikvarieämbetet

Riksantikvarieämbetet har en karttjänst som heter Fornsök där det bland annat finns information om fornlämningar. Karttjänsten [Fornsök](#).

Sametinget

Sametinget har information om kontaktuppgifter till samebyar med mera. Sametingets [hemsida](#).

Bilaga 1 Checklista vid samråd enligt 6 kapitlet i Miljöbalken

Samrådshandling lämnas till Länsstyrelsen (ett pappersexemplar eller digitalt) med följande uppgifter.

Rubrik för samråd

Samråd enligt 6 kap. MB om planerad täktverksamhet inom fastigheten x i x kommun.

Administrativa uppgifter:

- Sökandens namn:
- Adress:
- Telefon:
- Organisationsnummer/personnummer:
- Fastighetsbeteckning(ar):
- Fastighetsägare med adressuppgift:
- Kontaktperson:

Verksamhetskod(er):

- Uppge vilka verksamhetskoder som blir aktuella enligt miljöprövningsförordningen (2013:251); 10.20 (B-verksamhet), 10.50 (krossning/sortering) etcetera

Planförhållanden:

- Täktens lokalisering (avstånd/väderstreck till tätort, närliggande by, väg, närboende)
- Översiktsplan, detaljplan, områdesbestämmelser?
- Riksintressen (natur, kultur, friluftsliv, rennäring etcetera) inom/avstånd till.
- Övriga skyddsvärda områden; Natura 2000, reservat, biotopskydd, etcetera

Verksamhetsbeskrivning

Verksamhetens omfattning:

- Utformning
- Typ av material
- Tillståndstid
- Storlek på bryt- och verksamhetsområde (m²)
- Brytdjup/pallhöjd
- Mängd material som kommer att brytas totalt, vid ett normalår och vid maximal produktion.
- Vilka arbetsmoment kommer att bli aktuella (t.ex. borrhning, sprängning, krossning etc.)

Transporter:

- Vägar för transporter till allmän väg
- Antal ut- och intransporter per dag maximal/normalår

Behov

- Behov och användning av materialet.

Sevesoverksamhet

- Bergtäktverksamhet kan utgöra Sevesoverksamhet (> 10 ton sprängämnen samtidig lagring). I dessa fall ska sökanden, förutom att anmäla verksamheten, även samråda med de som kan tänkas bli berörda samt lämna information till allmänheten. Sökanden ska även upprätta ett handlingsprogram och ha ett säkerhetsledningssystem. Mer information finns hos Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).

Förutsedd miljöpåverkan

- Vilken påverkan på naturen och vilka miljöstörningar förväntas. (exempelvis buller, damning, utsläpp till luft, mark och vatten etcetera)
- Vilka försiktighetsåtgärder kan vidtas vid behov?

Samrådsredogörelse

Samrådsredogörelsen är en sammanfattning som ska innehålla:

- En lista över vilka som har informerats.
- Hur de informerats.

- Markera på karta vilka fastighetsägare och närboende som samråd har skett med.
- Vilka synpunkter som kommit fram under samrådet.
- Sökandens svar till de synpunkter som lämnats.

Vid undersökningssamråd

Vid undersökningssamråd ska samrådsredogörelsen lämnas in till länsstyrelsen som därefter beslutar i samrådsärendet. Därefter kan ansökan och liten MKB lämnas in (om inte avgränsningssamråd måste ske).

Vid avgränsningssamråd

Vid avgränsningssamråd lämnas samrådsredogörelsen in tillsammans med ansökan och MKB.

Kartmaterial

- Översiktskarta till exempel i skala 1:50 000.
- Ekonomisk karta till exempel i skala 1:10 000 med täktområdet skalenligt inritat.
- Täktplan (om det finns).

Bilaga 2 Checklista inför ansökan om täktverksamhet

Ansökan och miljökonsekvensbeskrivning (MKB) ska lämnas in i fyra exemplar samt i digital form till Miljöprövningsdelegationen vid länsstyrelsen. E-posta gärna ansökningshandlingar till vasterbotten@lansstyrelsen.se innan pappershandlingar lämnas in med underskrift. Om sökanden företräds av ett ombud ska ombudets namn, adress och telefon anges samt fullmakt bifogas.

Följande delar ska lämnas in:

- Ansökan
- Miljökonsekvensbeskrivning
- Samrådsredogörelse
- Kartor (översiktskarta, fastighetskarta och täktplaner)

Rubrik för ansökan

Rubriken för din ansökan ska vara: Ansökan och miljökonsekvensbeskrivning om tillstånd för täktverksamhet enligt 9 kap. Miljöbalken (MB) inom fastigheten X i X kommun.

Administrativa uppgifter:

- Sökande:
- Namn:
- Adress:
- Telefon:
- Organisationsnummer/personnummer:
- Faktureringsadress med ev. referens inför fakturering:
- Fastighetsbeteckning(ar):
- Fastighetsägare:
- Kontaktperson:

Yrkanden:

- Uppge materialtyp och total ansökt mängd/volym (ton/m³).
- Uppge tillståndstid.

- Vilka övriga verksamheter kan bli aktuella (exempelvis krossning, sortering, asfalttillverkning, införsel av massor med mera) hänvisa till verksamhetskod i miljöprövningsförordningen.
- Eventuellt verkställighet (det vill säga att ta tillståndet i anspråk omedelbart). Motivering krävs!
- Hur stor mängd det finns kvar obrutet och i upplag från tidigare tillstånd.

Åtaganden:

Exempelvis stängsel, val av transportvägar, kontakt med sameby, vissa arbetsmoment utförs endast vissa tider, förvaring av bränslen/kemikalier etcetera.

Förslag till villkor:

Föreslå eventuella villkorsformuleringar.

Beskrivning av verksamheten

Behov

- Redogör för behov och användning av materialet.
- Avsättningsområden för materialet.
- För naturgrus ska särskild redovisning ske, se bilaga 4.

Lokalisering

- Täktens lokalisering: (avstånd/väderstreck till tätort, by, väg, närboende).
- Terrängformer och landform: till exempel åsrygg, delta, moränkulle, under/över HK (högsta kustlinjen).
- Geologisk bildning: till exempel rullstensås under HK, dödismorän, flyggberg.
- Nuvarande markanvändning: till exempel skogsbruk, jordbruksmark och renbetesmark.
- Insynsskydd: till exempel trädridå, avstånd till allmän väg.
- Översiktsplan, detaljplan, områdesbestämmelser.
- Riksintressen: (natur, kultur, friluftsliv, rennäring etcetera) inom/avstånd till närmaste.
- Övrig till exempel Natura 2000-område, reservat, biotopskydd, artskydd, etcetera.

Verksamhetsbeskrivning

- Beskriv om det är en nyetablering, befintlig eller utökad verksamhet och typ av material.
- Hur stor blir total produktion, produktionen ett normalår och vid maximal produktion?
- Hur stort blir brytningsområdet respektive verksamhetsområdet (m²).
- Redogör för om det behöver ske terrängjusteringar inom verksamhetsområdet för till exempel upplagsytor, uppställningsplatser för krossverk etcetera och hur stora upplagsytorna blir?
- Ange pallhöjd och nivå på planerad täktbotten.
- Vilken nivå ligger högsta grundvattenyta på?
- Beskriv hanteringen av vatten och om den kan vara en anmälningspliktig eller tillståndspliktig vattenverksamhet (exempel på vattenverksamheter är grävning, schaktning, muddring och sprängning i ett vattenområde, bortledande av vatten eller markavvattning).
- Uppge vilka arbetsmoment som ingår (exempelvis avbaning, borrhning, sprängning, krossning med mera).
- Ange arbetstider (tider, veckodagar och period på året).
- Redovisa transportvägar och hur dessa ansluter till allmän väg.
- Ange antal in- och uttransporter (per år och per dygn) vid maximal och normal produktion.
- Beskriv efterbehandling av tükten (succesivt, släntlutningar, plantering, avbaningsmassor med mera).
- Beskriv vatten- och energiförsörjning och ev. avlopp och dagvatten.
- Redovisa råvaror och kemikalier i verksamheten och förbrukning.
- Redovisa typ av avfall (med koder enligt avfallsförordningen), mängder per år, förvaringsplats, omhändertagande och borttransport, samt försiktighetsmått och skyddsåtgärder. Redovisa även transportör samt mottagare.
- Redovisa om det uppstår utvinningavfall (till exempel metallhaltiga sediment, sediment från sedimentationsbassäng som inte återgår till produktion, borrhkax, ”kattsallar”, skut i bergtükter med mera). Om det uppstår ska en avfallshanteringsplan upprättas och bifogas.

- Omfattas verksamheten av Sevesolagstiftning (bergtäkter > 10 ton sprängämne)?

Allmänna hänsynsregler och miljömål

- Beskriv hur de allmänna hänsynsreglerna enligt 2 kap. MB uppfylls.
- Redovisa vilka nationella och regionala miljömål som berörs och hur dessa påverkas samt hur verksamheten kan bedrivas för att minska risken för påverkan.

Egenkontroll

- Redovisa hur egenkontrollen sker. Är bolaget miljöcertifierat?

Skyddsåtgärder/försiktighetsmått

- Redovisa om specifika försiktighetsmått och skyddsåtgärder planeras, till exempel stängsel, sedimentationsbassäng, absorptionsmedel, hantering av bränsle/kemikalier etcetera.
- Beskriv vilka risker som finns, ex fallolyckor, utsläpp, driftstörningar, erosion, brand och explosion. Risker kan till exempel beskrivas med olika scenarier, inkl. hur sannolik en viss olyckshändelse är och vilka konsekvenser den skulle få. Ange även skyddsåtgärder och försiktighetsmått för att minska dessa risker.

Miljökonsekvensbeskrivning

Icke-teknisk sammanfattning - allmän bedömning

- Det ska finnas en icke-teknisk sammanfattning. Vilka delar som ska ingå framgår av punkterna 1–7 i 6 kap. 35 § MB.

Alternativa lokaliseringar och utformningar samt nollalternativ

- Redovisa alternativa lokaliseringar (platser) och utformningar och jämför för- och nackdelar med sökt alternativ. Se bilaga 5 som exempel.
- För naturgrustäkt ska även alternativa materialtyper (berg eller morän) redovisas och jämföras, se bilaga 4.
- Beskriv nollalternativ dvs om tänken inte blir av.
- Motivera sökt alternativ.

Naturvård

- Redovisa vilka riksintressen (naturvård, kulturmiljövård, rennäring, rörligt friluftsliv mm) som finns och beskriv direkta och indirekta konsekvenser på dessa. Bedöm om verksamheten påtagligt kommer att skada något riksintresse.

- Redovisa även om verksamheten på ett betydande sätt kommer att skada något Natura 2000-område.
- Beskriv vilka naturvärden som finns i området; naturreservat, biotopskyddsområde, fågelskyddsområde, våtmark, bäckar, naturgrusinventering, skyddsvärda arter mm. Beskriv även påverkan på dem.
- Beskriv landskapsbild och landformer till exempel ingrepp, förändring

Friluftsliv

- Beskriv rörligt friluftsliv i området och påverkan. till exempel svamp- och bärplockning, jakt, fiske, vandringsled, skoterled med mera.

Kulturmiljövård

- Beskriv om fornlämningar och kulturminnen finns i eller i närheten av täktområdet och bedöm om de kommer att påverkas.

Hydrologi

- Beskriv vilka sjöar, våtmarker och vattendrag som finns i närheten. Inom vilket avrinningsområde ligger täkten och hur stor är täktens lokala avrinningsområde.
- Ange grundvattennivådjup, läge i förhållande till planerad täktbottennivå.
- Var finns närmaste dricksvattenbrunnar?
- Utred vilka vattenverksamheter som är aktuella och om de är anmälnings- eller tillståndspliktiga. Om bortledning av grundvatten kan behövas, ska en bedömning göras om det kan påverka enskilda eller allmänna intressen.
- Kommer ytvatten att behöva avledas från täkten? Om, på vilket sätt, omfattning?
- Hur stort blir påverkansområdet, influensområdet runt brytningsområdet? (bergtäkter)
- Bedöm hur verksamheten kommer att påverka grundvatten, sjöar, våtmarker, vattendrag, skogsmark och dricksvattenbrunnar etcetera.

Rennäring

- Beskriv hur rennäring bedrivs i området och under vilken tid på året (vinterbete, kalvningsland, flyttled, rastbete etcetera).
- Beskriv vilken påverkan verksamheten kommer att ha på rennäringen (både det allmänna intresset rennäring och det enskilda intresset renskötsel för berörd sameby).

- Beskriv om verksamheten kommer att påverka ett riksintresseområde för rennäringen och bedöm i så fall hur verksamheten kan bedrivas utan att påtagligt skada riksintresset.
- Redovisa vilka skyddsåtgärder som kan vidtas för att minska risken för påverkan på och konsekvenser för rennäringen.
- Föreslå eventuella villkor för att minska risken för påverkan på och konsekvenser för rennäringen.
- Redovisa vad har framkommit i samråd med samebyarna? (förslag på villkor, försiktighetsåtgärder med mera). Se checklista för vad som krävs i en MKB när det gäller rennäring, bilaga 6.

Miljö- och hälsoskydd

Buller

- Redovisa vilka bullerkällor som finns, inklusive transporter.
- Bifoga eventuella mätningar och beräkningar som är gjorda.
- Har det framkommit klagomål från närboende vid tidigare verksamhet?
- Bedöm konsekvenserna för omgivningen.
- Vilka skyddsåtgärder och försiktighetsmått kan vidtas vid behov (till exempel ändrad arbetstid, bullerskydd etcetera).

Vibrationer, luftstövågor och stenkast

- För bergtäkter ska beräkningar och/eller bedömningar för vibrationer, luftstövågor och stenkast redovisas om det finns bebyggelse i närheten.
- Det kan även i vissa fall bli aktuellt med beräkning av vibrationer och buller från transporter.

Damm och utsläpp till luft

- Bedöm diffus damning från krossning etcetera från hela täktområdet och luftföroreningar från fordon (ungefärliga mängder per år). Det kan även uppstå damning längs transportvägar.
- Beskriv konsekvenser av utsläpp och vilka förebyggande skyddsåtgärder som kan vidtas.

Förorening av mark, vatten och luft

- Beskriv vilka utsläpp till mark, vatten och luft som verksamheten kan ge upphov till exempelvis suspenderat material, kväve efter sprängningar.
- Uppskatta/beräkna mängder och påverkan av dessa utsläpp.

Miljö kvalitetsnormer

- Redovisa vilka miljö kvalitetsnormer (MKN) som gäller, kemisk och ekologisk status på ytvattenförekomsten.
- Vilka åtgärder som kommer att vidtas så att MKN inte försämrats. Det gäller främst MKN för ytvatten men kan i vissa fall gälla grundvatten.
- För stöd hänvisas till VISS, se under rubriken Underlagsmaterial.

Redovisa sakkunskap

Vid specifik miljöbedömning ska den som avser att bedriva verksamhet eller vidta åtgärden se till att miljökonsekvensbeskrivningen tas fram med den sakkunskap som krävs i fråga om verksamhetens eller åtgärdens särskilda förutsättningar och förväntade miljöeffekter. Kravet finns i 15 § miljöbedömningsförordningen och syftet är att bidra till ett bättre beslutsunderlag med mindre behov av kompletteringar i tillståndsprocessen och därmed kortare handläggningstid hos prövningsmyndigheten. Av 19 § miljöbedömningsförordningen framgår att ni i miljökonsekvensbeskrivningen ska redovisa hur ni sett till att kravet på sakkunskap är uppfyllt.

Samrådsredogörelse

En samrådsredogörelse ska innehålla:

- en lista över vilka som har informerats.
- hur de informerats.
- synpunkter som framkommit och sökandens bemötande av dessa synpunkter samt eventuella justeringar av de ursprungliga planerna med anledning av de inkomna synpunkterna.
- Anteckningar från möten, kopior på informationsutskick, tidningsannonser med mera ska bifogas.
- De synpunkter som har framförts av kommunens miljönämnd och Länsstyrelsen ska också framgå och bemötas.

Täktplan

Täktplanen ska redovisa verksamhetsområde, brytningsområde, fixpunkt, upplagsytor, ev. sedimentationsbassäng, uppställningsplats för kross-, sorterings- och asfaltverk och eventuella byggnader. Närliggande vattendrag och tydliga nivåkurvor (även en bit utanför täktens verksamhetsområde) ska också framgå. Det ska också finnas en efterbehandlingsplan. Täktplaner ska vara skalenliga t.ex. 1:1000 innebär att 1 cm på kartan är 10 meter i verkligheten. Normalt är det lämpligt med nivåkurvor med en meters ekvidistans. Ett exempel på täktplan bifogas, se bilaga 3.

Bilagor som ska följa med ansökan

- Miljökonsekvensbeskrivning.
- Samrådsredogörelsen (inkl. Länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan).
- Översiktskarta med området inritat, kryssat (1:100 000 eller 1:50 000).
- Fastighetskarta med verksamhetsområdet skalenligt inritat (1:10 000 eller 1:20 000).
- Täktplan och efterbehandlingsplan (till exempel i skala 1:2 000).

Länsstyrelsen Västerbotten

Storgatan 71 B, 901 86 Umeå
www.lansstyrelsen.se/vasterbotten
vasterbotten@lansstyrelsen.se
010-225 40 00